

ЮНЕСКО ВНЕСЛО ЮВІЛЕЙ ШЕВЧЕНКА ДО КАЛЕНДАРЯ ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

5 - 20 листопада 2013 року на 37-й сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО в Парижі була затверджена пропозиція України включити до Календаря пам'ятних дат ЮНЕСКО у 2014–2015 роках чотири ювілеї.

Зокрема, до цього списку увійшло святкування 200-річчя від дня народження поета Тараса Шевченка. Окрім Кобзаря, до Календаря занесли святкування 150-річчя від дня народження поета Павла Грабовського, який народився 11 вересня 1864 року, 150-річчя від дня народження письменника Михайла Коцюбинського (день народження — 17 вересня 1864 року) та 200-річчя від дня народження композитора Михайла Вербицького (день народження — 4 березня 1815 року).

Нагадаємо, що Україна була обрана членом Виборчого комітету ЮНЕСКО у 2013–2017 роках. Пам'яток ЮНЕСКО в Україні сім: Києво-Печерська лавра, Софія Київська, архітектурний ансамбль центру Львова, букові ліси Карпат, резиденція митрополитів Буковини в Чернівцях, ділянка геодезичної дуги Струве в Хмельницькій та Одеській областях, Херсонес Таврійський і дерев'яні церкви Карпатського регіону.

Протягом 2014 року в кожному випуску газети під рубрикою «До 200-ліття Тараса Шевченка», будемо висвітлювати яскраві аспекти життя та творчості Великого Кобзаря, його роль у формуванні культурного українського простору.

І смеркає, і світає,
День Божий ми нас,
І знову люд потомлений,
І все спочиває.
Тільки я, мов окаянний,
І день і ніч плачу
На розпутьях велелюдних,
І ніхто не бачить,
І не бачить, і не знає —
Оглухли, не чують;
Кайданами міняються,
Правдою торгують.
І господа зневажають,—
Людей запрягають
В тяжкі ярма. Орють лихо,
Лихом засівають...
А що вродить? Побачите,
Які будуть жнива!

Блаженний муж на лукаву
Не вступає раду,
І не стане на путь злого,
І з лютим не сяде.
А в законі господньому
Серце його й воля
Навчається; і стане він —
Як на добрім полі
Над водою посаджене
Древо зеленіє,
Плодом вкрите. Так і муж той
В добрі своїм спіс.
А лукавих, нечестивих
І слід пропадає,—
Як той попіл, над землею
Вітер розмахав,
І не встануть з праведними
Злії з домовини.

Діла добрих оновляться,
Діла злих загинуть.

І Архімед, і Галілей
Вина й не бачили. Єлей
Потік у черево чернече!
А ви, святис предотечі,
По всьому світу розійшлись
І крихту хліба понесли
Царям убогим. Буде бите
Царями сіяє жито!
А люди виростуть. Умруть
Ще незачатіє царята...
І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі.

Річниця пам'яті Героїв Крут

Історія пишеться переможцями... І такою, в усіченому вигляді, поданою під соусом переможців, приправлене потрібними на даний час спеціями і подається широкому загалу. Потім на полотні історії з'являються інші переможці і ця ж сама страва, але вже по-іншому приправлена знову презентується як істина в останній інстанції. В історії України таких подій і

постатей немало, які час від часу інтерпретуються з полярною різницею: ОУН УПА – визволителі чи злочинці? Степан Бандера – герой чи кат? Хто більше шкоди завдав Україні Іван Мазепа чи Богдан Хмельницький? До таких неоднозначних подій в історії України належить відомий бій під Крутами 29 січня 1918 року. Ось яку відповідей можна знайти в сучасному безвідмовному гуру Вікіпедії на запит «Бій під Крутами»: «Бій під Крутами – бій, що відбувся 16 (29) січня 1918 року на залізничній станції Крути під селищем Крути та поблизу села Пам'ятне, за 130 кілометрів на північний схід від Києва. Цей бій тривав 5 годин між 4-тисячною більшовицькою армією Михайла Муравйова та загonom київських студентів і бійців вільного козацтва, що загалом нараховував близько чотирьох сотень вояків. У перебігу військових дій бій вирішального значення не мав, та у свідомості багатьох особливого значення набув завдяки героїзму української молоді. Особливо вразило сучасників поховання юнаків, які потрапили після бою в полон до більшовиків і у кількості 27 людей були ними страчені. На похороні у Києві біля Аскольдової могили голова Української Центральної Ради Михайло Грушевський назвав юнаків, які загинули в нерівній боротьбі, героями, а поет Павло Тичина присвятив героїчному вчинкові вірш «Пам'яті тридцяти». Десятиріччями історія бою або замовчувалася, або обростала міфами і вигадками, як у закордонній, так і у вітчизняній історіографії. 2006 року на місці бою встановлено пам'ятник. З нагоди 80-ї річниці бою Монетний двір випустив в обіг пам'ятну гривню».

У бою під Крутами оборонці української державності отримали переконливу військову перемогу. Наступ ворога

було зупинено і здійснено організований відступ, руйнуючи за собою колії і мости. Російсько-більшовицькі нападники втратили боєздатність на чотири дні. Агресор мусив підтягнути нові сили, відремонтувати підірвані й поруйновані мости та залізничні колії, і лише після цього продовжувати свій наступ на Київ, не так залізничним шляхом, як на реквізованих селянських возах, запряжених кіньми, по розмоклій дорозі.

Ця затримка ворога дала змогу українській делегації укласти Брест-Литовський мирний договір, який врятував молоду українську державність».

Читаючи ці рядки, я мимоволі згадую своє дитинство і розповідь екскурсовода про пам'ятник встановлений солдатам, що загинули під час бою з багатотисячною армією націоналістів, які не хотіли допустити, щоб Червона Армія ввійшла в Київ. Згадую розповідь про мужність солдат, їх нечисленність порівняно з ворогом. І розумію, що слід в історії залишають особистості або явища, які змінюють хід подій. От тільки залежно від того, хто переможе, будуть роздаватися медалі героїв і ярлики злочинців.

Офіційно День пам'яті героїв Крут почали відзначати після того, як 29 січня 2007 року Президент України Віктор Ющенко підписав Указ «Про вшанування пам'яті героїв Крут. З цього часу 29 січня біля меморіалу було завжди величально: офіційні особи, місцеві й народні депутати і просто рядові громадяни, які прийшли вшанувати пам'ять полеглих

героїв. Цього ж року вперше за майже десятиріччя не було багатолюдного мітингу, офіційних виступів, державних можновладців. Представники обласної адміністрації та деяких районних вшанували пам'ять героїв покладанням вінків та квітів напередодні 29 січня. А в цей день на місце вшанування загиблих юнаків прибули ті, хто дійсно вважав їх героями – і таких виявилосядесь понад три сотні. Відбулася й традиційна заупокійна служба, і слова подяки загиблим. Приємно, що серед тих, хто віддає данину пам'яті загиблим юнакам були й студенти і викладачі Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя – і не тому, що так треба, а тому, що вважали за потрібне.

Про Героїв Крут згадували не тільки під Крутами: на Аскольдовій могилі в Києві тих, хто вшановував пам'ять загиблих було вже тисяча, навіть кілька десятків чоловік у Сімферополі поклали квіти до пам'ятника загиблим під Крутами.

Історія пишеться і трактується по-різному, і ставлення до подвигу цих хлопців неоднозначне: хтось скаже, що вони герої, хтось скаже, що вони нерозумні, бо ж нічого, окрім своєї мужності й життя не могли протиставити багатотисячній армії. Так, не могли, і вчинок цей розумним не назвеш – іти на власну смерть. Але цим своїм вчинком вони ввійшли в історію, назавжди змінивши її хід. І ми про це пам'ятаємо, пам'ятали про них і за радянських часів, коли ставили пам'ятники тим, хто їх вбивав. Бо хоч як не пояснюй, як не змінюй думку про ту чи іншу історичну подію, як не намагайся її замовчати, забути, викреслити, але вона все одно виринає з минулого, часом, змінюючи хід історії.

Наш кор.

ПІДВЕДЕНО ПІДСУМКИ НАУКОВИХ КОНКУРСІВ ЗА 2013 РІК

На початку нового 2014 року відбулося підведення підсумків наукових конкурсів університету «Краща кафедра 2013 року», «Науковець року 2013», «Молодий науковець року 2013». Переможці визначалися за наданими кафедрами та науковцями матеріалами наукових та творчих досягнень за 2013 рік. На основі даних спеціальна комісія, очолювана Олексієм Лейберовим, головою профкому співробітників НДУ, визначила переможців за підсумком кількості набраних балів учасників конкурсу.

«Краща кафедра 2013 року»

За рішенням Вченої ради університету від 30 січня 2014 року «Про результати рейтингу «Кафедра року – 2013» за високі показники в науковій та науково-методичній роботі нагородити колективи кафедр:

з гуманітарного напрямку

I премією – кафедру історії України та політології (завідувач кафедри професор Бойко О.Д.) – 30748,3 балів;

II премією – кафедру інструментально-виконавської підготовки (завідувач кафедри доц. Шумський М.О.) – 16243,55 балів;

III премією – кафедру педагогіки (завідувач кафедри проф. Коваленко

Є.І.) – 7589,48 балів.

з природничого напрямку

I премією – кафедри фізики (завідувач кафедри проф. Мельничук О.В.) – 6868,3 балів;

II премією – кафедри географії (завідувач кафедри проф. Барановський М.О.) – 4558,04 балів;

III премією – кафедри прикладної математики, інформатики та освітніх вимірювань (завідувач кафедри – проф. Казачков І.В.) – 2689,76 балів.

Решта кафедр займають свої місця в рейтингу кафедр університету відповідно до кількості балів.

«Кращий науковець 2013 року»

Традиційним в університеті є конкурс на звання кращого науковця року, в якому беруть участь провідні науковці кафедр університету. Переможці конкурсу визначаються з гуманітарного та природничого напрямку.

За рішенням Вченої ради університету за високі показники в науковій та науково-методичній роботі визнані кращими науковцями за 2013 рік та нагороджені грошовими преміями:

з гуманітарного напрямку

I премія – **БОЙКО Олександр Дмитрович**, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри історії України та політології;

II премія – **ХАРХУН Валентина Петрівна**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури;

III премія – **ЛУНЯК Євген Микола-**

йович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та політології.

з природничого напрямку

I премія – **МЕЛЬНИЧУК Олександр Володимирович**, доктор фізико-математичних наук, професора, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків;

II премія – **СУХОВЕЄВ Володимир Володимирович**, доктор хімічних наук, професор, завідувач кафедри хімії;

III премія – **БАРАНОВСЬКА Ольга Віталіївна**, кандидат географічних наук, доцента кафедри географії.

За рішенням Вченої ради університету від 31 січня 2013 року переможці конкурсу були нагороджені грамотами та преміями.

«Кращий молодий науковець 2013 року»

30 січня 2013 року були також підведені підсумки конкурсу «Молодий науковець року» за результатами 2013 року.

За високі показники у науковій та науково-методичній роботі Вчена рада університету прийняла рішення визначити та нагородити кращих молодих науковців в галузі гуманітарних та природничих наук:

з гуманітарного напрямку

I премією – **ДУДЧЕНКО Оксана Сергіївна**, кандидата юридичних наук, старшого викладача, кафедри права та методики викладання історико-правознавчих дисциплін;

II премією – **ПОТАПЕНКА Максима Васильовича**, кандидата історичних наук, доцента кафедри історії України та політології;

III премією – **ПЛОТНИКОВА Євгена Олександровича**, кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри прикладної лінгвістики.

з природничого напрямку

I премією – **ГАВІЙ Валентину Миколаївну**, кандидата біологічних наук, доцента кафедри біології;

II премією – **ТАРАСЕНКО Оксану Володимирівну**, асистента кафедри вищої математики;

III премією – **ГЛУШКО Ірину Миколаївну**, старшого викладача кафедри прикладної математики, інформатики та освітніх вимірювань.

Вітаємо переможців конкурсу з відзнакою та бажаємо їм подальших творчих та наукових здобутків. А тим науковцям, що не потрапили до лауреатів конкурсу за підсумками цього року, бажаємо успіхів у наступному.

НЕРОЗГАДАНИЙ ФЕНОМЕН ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ

В історії української літератури важко знайти постать, про яку було б написано більше наукових статей, дисертацій, монографій, ніж про основоположника української літератури Тараса Шевченка. Поезія Великого Кобзаря, як і висловлювання класиків марксизму-ленінізму, ще за часів Радянського Союзу, супроводжувала дітей з дитячого садочка, коли малюта натхненно вчили «Садок вишневий коло хати», в молодшій школі зачували «Мені тринадцятий минало», у старшій – співпереживали нещасній долі «Катерини», ненавиділи панів та обговорювали сарказм та іронію майстра слова в поемі «Сон».

стандартні фрази, думки, портрети, погруддя і пам'ятники, які перетворюють Тараса Шевченка в своєрідну декорацію та формальний атрибут, тоді як потрібно навпаки відкривати і черпати всю ту життєдайну глибочину його величної натури».

Біографія і творчість Тараса Шевченка сповнений протиріч: народжений кріпаком, він ніколи не мав комплексу меншовартості, навпаки, зверхньо ставився до всіх аристократів, включаючи й вінценосну родину. У повсякденному житті він також проявляв «аристократичні замашки»: любив вишуканий одяг, смачно поїсти, затишні оселі, захопувався у гарних жінок.

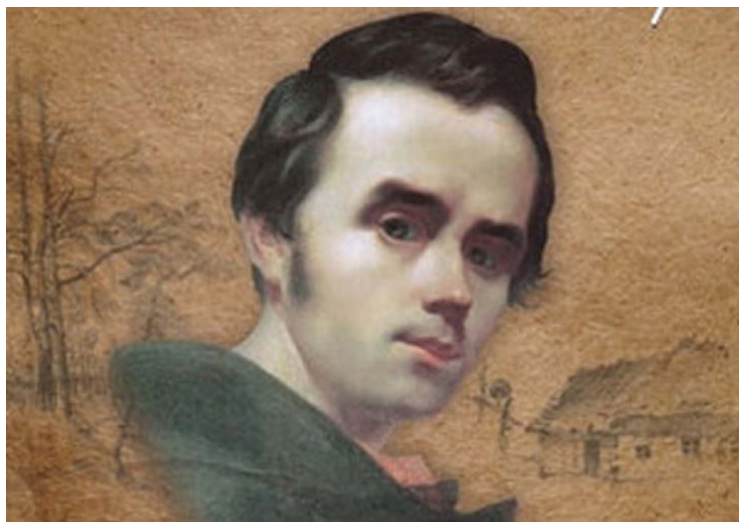
Звідки таке прагнення до прекрасного, до знань, відсутність будь-якої заподаткованості перед сильними світу цього у хлопчика, що був народжений у звичайних кріпаків. Тарас ще в дитинстві відрізнявся від інших дітей тим, що любив малювати, легко

мій мистецтв, 1840 року виходить друком його перша збірка поезій «Кобзар», 1842 року відома поема «Гайдамаки». Уже 1843 року Шевченко відправляється у тривалу подорож Україною. Шевченка скрізь приймають добре, як молодого, але модного столичного поета, що пише малоросійські вірші. Поет побував у багатьох визначних для історії українського народу місцях: Чернігові, Суботіві, Хортиці, Києві. Навіяні враженнями від подорожі під пером майстра слова народжуються дві поезії «Розрита могила» та «Чигирин».

Тарас Шевченко заробляє гроші тим, що малює портрети на замовлення. Під час цієї подорожі він знайомиться з багатьма освіченими представниками малоросійського дворянства. Але доленосним для молодого поета було дві зустрічі – з Пантелеймоном Кулішем та Варварою Рєпніною. Пантелеймон Куліш став незмінним редактором його творів та першим біографом, а з юною княжною поета пов'язували романтичні почуття.

Після нетривалого повернення для закінчення навчання в Академії живопису в Петербурзі, поет повертається в Україну, навіть пробує одружитися на попівні, але батьки не дали згоди на шлюб з колишнім кріпаком. Це боляче вразило самолюбство поета, він навіть серйозно захворів. Однак хвороба не стала перешкодою для творчості: у цей час Шевченко створює відомі поеми «Єретик», «Невольник», «Великий Лях», «Кавказ», «Наймичка», «І мертвим і живим...», поезії «Холодний Яр», «Минають дні», «Три літа», і 25 грудня 1845 р. під час загострення хвороби створює свій знаменитий «Заповіт».

Лише весною 1846 року хвороба відступила і Тарас Григорович переїздить до Києва, намагається влаштуватися викладачем малювання в Університеті Святого Володимира. У Києві Шевченко знайомиться з Миколою Костомаровим, іншими членами «Кирило-Мефодіївського братства». Саме це знайомство зіграло фатальну роль у долі Великого Кобзаря: за участь у «Кирило-Мефодіївському братстві» та за знайдені поему «Сон» і «Послання до земляків» Шевченко отримав десять років солдатчини. За свідченнями деяких дослідників, діяльність членів братства обмежувалася розмовами про вільнолюбство та утворення рівноправного слов'янського союзу. Братчики особливо не крилися зі своїми поглядами, проголошуючи їх привселюдно. Що ж до гучної політичної справи, яку за доносом студента О.Петрова, розпочав і «розкрутив» «третій відділ» поліції Царської Росії, то існує версія, що це було пов'язано з намаганням Шевченка влаштуватися на посаду вчителя малювання в Київський університет. Конкуренція буда досить високою і, ймовірно, хтось постарався

Шевченко-революціонер, Шевченко-борець проти царизму, Шевченко-інтернаціоналіст (поема «Кавказ») – ось таким був письменник в радянській школі. Підтримувалася і культивувалася думка про те, що він був би палким прихильником більшовицької ідеології.

Змінилася політична обстановка, ідеологія, і перед нами постав новий Шевченко – автор поеми «Великий лях», патріот рідної землі, перу якого належать слова: «чого ж ви чванитеся, ви, сини сердешної України, що краще ходите в армі, ще краще, як батьки ходили...». Нова епоха, нові віяння, нове прочитання, але одне залишається незмінним: за формальними декоративними атрибутами, завченими цитатами втрачається сама можливість глибинного осягнення постаті митця. Це все одно, що ознаками українства сприймати лише шаровари та оселедець. З цього приводу журналіст, книговидавець Богдан Гордасевич більше 10 років тому написав: «Всі, навіть вороги-українофоби, визнають Тараса Шевченка за Пророка української нації, але чому саме він набув такого значення – ніхто не зумів відповісти. Безпомічність в осягненні всього генію Тараса Шевченка призвела до штампування спрощеного і значною мірою бутафорського образу митця і людини. Тиражуються

навчився грамоті, захоплювався розповідями про гайдамак, народними легендами та піснями. А чого вартий незрозумілий заповіт його батька, в якому той нічого не залишив синові, зауваживши, що з сина буде або велике ледащо або великі люди і «для його моє наслідство або нічого не буде значить, або нічого не допоможе». Дивне ставлення батька до сина, як до нерідного. Як показав час, Тарасові Шевченку довелося самому пробиватися у цьому житті не без допомоги сторонніх людей. Карл Брюллов, Василь Жуковський, Євген Гребінка – це далеко не повний перелік тих людей, з якими познайомив молодого маляра-кріпака Іван Сошенко. Саме вони й допомогли викупити з кріпацтва талановитого хлопця. Карл Брюллов малює портрет Василя Жуковського і його розігрують в лотерею, зібрані 2500 рублів використали на викуп.

Ще молодим але вже сформованим 25-літнім юнаком Шевченко стає вільним, зникає кріпак і в столичних світських салонах з'являється вишуканий денді і «світський лев» Тарас Шевченко. Але ейфорія від волі та насиченого світського життя не стала перешкодою для плідного творчого доробку митця: він продовжує навчатися живопису в Акаде-

До 200 ліття Тараса Шевченка

ЗВІГУЄМОСЯ ПЕРЕД
КОБЗАРЕМ

підселити вищезгаданого студента сусідом до Миколи Гулака, у помешканні якого часто збиралися братчики. Як бачимо, часи змінюються, а методи роботи слідчих органів і причини людських вчинків залишаються незмінними.

Після недовгого відчуття себе вільною людиною – 10 років солдатчини – це ж кріпацтво, але у військовій формі. Після триумфу в кращих столичних салонах, після слави талановитого поета знову неволя, знову рабство. Дуже складно було пережити молодому поету своє заслання і фізично (клімат Казахстану не підходив Т.Шевченку), і морально (знову опинитися в ганебних рабських окопах, ковтнувши повітря свободи було неймовірно важко). Та ще й сувора заборона «писати й малювати». Єдиним полегшенням в роки заслання з 1847 по 1857 роки була для Шевченка участь в дослідницьких експедиціях Аральського моря (1848, 1849 рр.) та на гірське пасмо Кара-Тау (1851 р.).

Після звільнення влітку 1857 року, Тарас Шевченко аж навесні 1858 повертається в Петербург. Там у нього було власне помешкання при Академії мистецтв, в якому він жив до літа 1859 року, коли добився дозволу побувати на Україні, щоб покращити підірване засланням здоров'я. Але ця поїздка не принесла Тарасу того задоволення і піднесення, як перша подорож до України. Його сім'я продовжувала жити в злиднях, постійний поліцейських нагляд продовжував отруювати життя. І восени того ж року Шевченко повертається в Петербург і намагається

активно займатися видавничою справою: «До вас слово, о братія моя українська возлюбленная. Велика туга осіла мою душу. Чую, а іноді читаю: ляхи, серби, болгаре, чорногорки, москалі – всі друкують, а в нас анітелень, неначе всім заціпило». Ось так палко вболівав Кобзар за українським друкованим словом, бо не вмів інакше. Чого б не стосувалося його вболівання: рідної землі, рідного народу, своїх творів. І так же палко вмів висловлювати свою ненависть і своє презирство: «Цариця-небога, Мов опеньок засушений» – і це про вінченосну особу! Але не шкодував і своїх: «Німець каже: Ви моголи». «Моголи! Моголи!» Золотого Тамерлана Онучата голі...», «Раби, подножки, грязь Москви, Варшавське сміття – Ваші пани, ясновельможні гетьмани». І поряд з цим: «Нема на світі України,

Немає другого Дніпра...», «Подивіться на рай тихий, На свою країну, Полюбіте ширим серцем Велику руїну...» і хрестоматійний:

«Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугатарі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть».

Маленька, але така яскрава і бажана картина тихого раю, в якому сім'я, дружина, діти і... Україна. Така болісна і нереалізована мрія. Саме звідси його намагання купити хатинку над Дніпром, і спроба одружитися вже не з княжною, аристократкою, попівною, а з кріпачкою Лукеркою Полусмак. Але не склалося... Та хто зна, якби склалося, то чи не захотілося б бентежній душі Поета чогось іншого. Бо той, кого з часом нарекли Великим Кобзарем, часом і сам себе не розумів: «Дивним по при все є всемогутність покликання. Я добре розумів, що малярство – мій майбутній фах, мій щоденний хліб. І замість того, щоби вивчати його глибинні таємниці, та ще й під керівництвом такого вчителя, яким був безсмертний Брюллов, я складав вірші, за які мені ніхто й гроша не заплатив і через які, врешті-решт, я позбувся волі і які, не зважаючи на всемогутню не-

людську заборону, я все ж продовжую потихеньку складати». І так до кінця життя, поки серце Поета не зупинилося, і 10 березня 1861 року Шевченка не стало. Але залишилися його полум'яні, сатиричні, гострі, ніжно-щемливі рядки, залишилося багато загадок в його біографії, і це попри стоси списаних і надрукованих паперів, статей, монографій. Хто він є для нас, українців і для світової громади? Питання залишається відкритим...

Головне, як на мене, не треба забувати, що він був Людиною, не Святим і не пекельним грішником, а позначеним Божою іскрою Пророком, послання якого досі ще не розшифровані. Сьогоднішні події, коли зі словом Шевченка йдуть на смерть, переконливе цьому свідчення

Напередодні 200-річчя з дня народження Тараса Шевченка студенти II курсу філологічного факультету, спеціальності «українська мова і література та художня культура» підготували і провели публічний залік з виразного читання під гаслом:

«Обніміться, брати мої, молю вас, благаю», який відбувся у Шевченківській аудиторії вузу. Залік розпочався вступним словом доцента кафедри методики викладання української мови та літератури Алли Бондаренко, яка привітала студентів із публічним звітом і ознайомила з критеріями оцінювання виступів. А далі розпочалося справжнє свято поезії. Студенти групи на відмінно підготувалися до заліку і з задоволення читали улюблені поезії Кобзаря. Авторитетне журі, до складу якого входили викладачі кафедри методики викладання української мови та літератури, визначило переможців. Ними стали студенти Віка Супрун, Катя Дайнека, Роман Шабел, Анна Погребна. Із заключним словом на заході виступив декан філологічного факультету, член Національної спілки письменників України, доцент Олександр Забарний. Він акцентував увагу студентів на важливості Кобзаревих слова для нашого сучасного суспільства.

Прес-центр філологічного
факультету

Наш кор.

ПОДАРУЙ УСМІШКУ ДИТИНИ

Уже протягом більше шести років студрада Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя спільно з соціально-гуманітарним відділом та культурно-дозвілєвим Центром виступає ініціатором і організатором благодійних акцій, які тричі на рік проводяться в університеті: напередодні Великодня, Міжнародного дня захисту дітей та Дня Святого Миколая вони збирають кошти на придбання необхідних товарів для Ніжинського центру соціально-психологічної реабілітації дітей. Серед зібраних речей переважають необхідні для навчання і відпочинку дітей: папір, фарби, пензлі, фломастери, олівці, продукти (переважно, фрукти, інколи цукерки) і, звичайно ж, іграшки. Прихід студентів НДУ до дітей, позбавлених батьківського піклування – завжди свято для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, бо крім подарунків, вони завжди приносять сміх, радість, розваги. Приємно, що цю ініціативу підтримали студради факультетів, свідченням цього є матеріал, що пропонується вашій увазі.

У грудні 2013 року, напередодні Дня Святого Миколая, студенти ІІІ курсу філологічного факультету відвідали Ніжинський центр соціально-психологічної реабілітації дітей. Організували цей захід студрада факультету та заступник декана О.Банзерук. Студенти факультету відвідали Центр, щоб привітати дітей із Днем Святого Миколая, яке вже стало традицією нашого факультету. Студенти підготували казку «Пан Коцький». Для

обіймали, називаючи котами, білочками, лисичками, в залежності від того, хто яку роль грав. Не всі молодші вихованці зрозуміли, що перед ними перевдягнені студенти, які прийшли їх привітати. Більшість сприймало їх як справжніх казко-

цілували та казали, що люблять тебе. Прийом був дуже теплий. Студенти розчулилися і пообіцяли відвідувати їх ще.

Після таких заходів ти відчуваєш, що в цьому світі є дуже багато бездоладних дітей з добрим серцем, світлою душею, які від тебе нічого не чекають, але дуже потребують твоєї допомоги та підтримки. І ти розумієш, що жити потрібно не лише для себе та своїх рідних, але і для тих, у кого їх немає.

Ірина Вольська, студентка філологічного факультету

виступу була підготована зала у приміщенні Центру соціально-психологічної реабілітації. На казку прийшли подивитись не всі діти, а лише їх невелика частина (станом на 2013 рік тут проживає 109 вихованців, серед яких як молодша група, так і старша). Під час підготовки до виступу дітей розважала Мирослава Годунок цікавими загадками, на які діти наперебій давали відповіді.

Тим часом за кулісами актори підготувалися і вийшли на імпровізовану сцену. Казка тривала недовго, всього двадцять хвилин, але весь цей час діти тихо сиділи та слідували за тим, що відбувалось на сцені. Після виступу вони нагородили своїх гостей оплесками. Їм дуже сподобалась музика, костюми, і сама казка. Після цього вихованцям роздали подарунки (м'які іграшки, розмальовки, блокноти з ручками, олівці) та фрукти, що були куплені за кошти, які збирали усім факультетом.

Діти не могли натішитися подарунками. Вони дякували кожному студенту,

СТОРІНКА «ПРАНСЛЯТОРА»

Кафедра германської філології Сумського державного педагогічного університету ім. А.С.Макаренка провела конкурс поетичного перекладу, присвяченого 255-річчю з дня народження геніального шотландського поета Роберта Бернса. Конкурс, проведений за ініціативи доцента Михайла Миколайовича Дудченка, за підтримки студентської профспілкової організації і особисто голови профкому Олексія Олексійовича Бурлаки. У конкурсі взяли участь студенти Сумського державного університету, Львівського національного університету імені Івана Франка, Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, Запорізького національного університету та Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, а також учениця Сумської спеціалізованої школи № 17.

Метою конкурсу є розвиток та творче зростання обдарованої молоді у царині віршування та перекладу, тож сам конкурс став важливим етапом підготовки студентів, формування у них естетичних смаків, відчуття мови і її стилістики, експресії, ритму і рими у віршуванні.

Журі конкурсу у складі доцентів Михайла Миколайовича Дудченка, Олени Вікторівни Багацької, Віктора Олександровича Бондаренка, викладача Олени Анатоліївни Свердленко та голови профкому студентів Олексія Олексійовича Бурлаки визначило кращі чотири переклади. Перше місце присуджено студентці Ніжинського державного університету Анастасії Багмут, друге – студентці Львівського національного університету імені Івана Франка Катерині Разгоновій, третє і четверте місця відповідно посіли Наталя Галушка (Сумський педуніверситет) і Галина Серженко (Сумський державний університет).

Усі учасники конкурсу нагороджені Грамотами Сумського державного педагогічного університету ім.А.С.Макаренка із врученням поетичної збірки «Перекладацькі передзвони». У ній вміщені переклади, виконані студентами різних університетів України, які взяли участь у міжуніверситетських конкурсах поетичного перекладу в 2013 році: у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя та у 2014 році в Сумському державному педагогічному університеті ім. А.С.Макаренка. У збірці також вміщені переклади доцента Ніжинського державного університету Івана Кириловича Харитонова, та доцента Сумського педагогічного університету Михайла Миколайовича Дудченка.

Михайло Дудченко, доцент кафедри германської філології, Заслужений працівник освіти України

Подасмо оригінал і переклади переможців конкурсу:

Robert Burns
O WERE MY LOVE YON LILAC FAIR
 O were my love yon lilac fair,
 Wi' purple blossoms to the spring;
 And I, a bird to shelter there,
 When wearied on my little wing;
 How I wad mourn, when it was torn
 By autumn wild, and winter rude!
 But I wad sing on wanton wing,
 When youthfu' May its blossom renewe'd
 O gin my love were yon red rose
 That grows upon the castle wa',
 And I mysel' a drap o' dew,
 Into her bonnie breast to fa'!
 Oh, there beyond expression blest,
 I'd feast on beauty a' the night;
 Seal'd on her silk-saft faulds to rest,
 Till fley'd awa' by Phoebus's light.

О, квітла б мила, як бузок
 Пурпуром пелюсток рясних, –
 Я мав би прихист між гілок
 Для крилець стомлених моїх.
 Без квіту того я б тужив
 В шалений холод, в буревій, –
 Та знов літав би і співав
 Як прийде травень молодий.
 Була б трояндою вона,
 На замку кам'яній стіні,
 Я став би краплею роси
 І впав на перси чарівні.
 Всю ніч в обіймах неземних
 До пелюсток я б припадав, –
 До шовковистих персів тих,
 Доки б нас Феб не роз'єднав.

*Переклала Анастасія Багмут,
 студентка факультету іноземних мов
 НДУ імені Миколи Гоголя*

Якби тобі, моя кохана,
 Та стати квіткою бузку,
 Маленьким птахом я до рана
 Співав би пісню гамірку.

Спочив би в затишку духмянім.
 Крізь зимню стужу самоти
 Увесь час пам'ятав би: в травні
 Для мене знов розквітнеш ти.
 Або трояндою. І ти – вся
 Аж сяєш серед диких трав.
 Я б краплею роси скотився
 На шовк грудей твоїх упав.
 Я б там, не тямлячись від щастя,
 Нектар твоєї вроди пив,
 Допоки б Феб промінням ясним
 Знов обрїй не позолотив.

*Переклала Катерина Разгонова,
 студентка Львівського національного
 університету імені Івана Франка*

Була б любов – бузковий квіт,
 Що ніжно навесні розкрився,
 Летів би птахом у казковий світ
 І стомленим крилом би притулювся.
 Осінній вітер обірве той цвіт
 І смутком моїх крил торкнеться,
 Але почує пісню мою світ,
 Як травень знову посміхнеться.
 Була б любов – трояндова лоза,
 Що стіни замку оповила.
 Торкнувся б я її, немов роса,
 І серце б моє ніжно оп'янило.
 П'янів би я до ранку, без вина –
 Краса її благословенна нині –
 Допоки Феба усмішка саяна
 Знов позолотить обрїй синій.

*Переклала Наталя Галушка,
 студентка Інституту філології
 СумДПУ ім. А.С.Макаренка*

**О, БУДЬ, ЛЮБОВЕ, ТИМ БУЗКОВИМ
 КВІТОМ...**

О будь, любове, тим бузковим квітом,
 Що навесні пурпурно зацвіта,
 Я пташкою присяду відпочити
 Стомившись літати по світах!
 Буду тужити, коли твої квіти
 Розвіє вітер, і прийде зима,
 Але співати стану і радити,

Як воскресить тебе весна нова.
 О, будь, любове, тим троянди квітом,
 Що майорить на замковій стіні;
 Я чистою росою на світанні
 Впаду на твої перси чарівні!
 Торкнуся пелюсток твоїх багряних,
 Вдихатиму всю ніч оту красу;
 А вранці колісниці Геліоса
 Мене у синє небо понесуть.

*Переклала Галина Серженко,
 студентка 5 курсу Сумського
 державного університету*

А ось ще один варіант перекладу
 цього вірша : він виконаний студенткою
 ІУ-го курсу факультету іноземних мов
 нашого університету Світланою При-
 скокою і був теж відісланий на цей кон-
 курс, і хоч не завоював приз, гідний уваги
 (І.К.Харитонов):

Роберт Бернс

БУЛА Б ЛЮБОВ СЕРЕД ПОЛІВ...

Була б любов серед полів
 Бузком квітучим навесні, -
 До неї птахом я б летів
 І з нею був би ночі й дні.

О, як би тяжко я страждав,
 Як осінню той цвіт змело,
 І як би навесні співав
 Із юним травнем заодно!..

Якби любов моя була
 Трояндою серед гаїв, –
 У лоно ніжних пелюсток
 Вечірньою росою б сів.

І в поцілунках запальних
 Я б цілу ніч бенкетував, –
 Доки обіймів тих міцних
 Осяйний Феб не роз'єднав.

*З англійської переклала
 Світлана Прискока,
 студентка 4-го курсу факультету
 іноземних мов НДУ імені Миколи Гоголя*

«НОВОРІЧНИЙ РАНОК ДЛЯ ДІТЕЙ...»

Напередодні нового року актовий зал Гоголівсько-го корпусу перетворився на казковий новорічний ліс, в якому гарно вбрана ялинка запрошувала малюків взяти участь у казковому дійстві.

Разом із по-новорічному вбраною лісовою красунею дітей з Новим роком вітали Дід Мороз, Снігуронька, Баба Яга, Кошій Безсмертний, Кикимора та ін. Ці казкові персонажі запросили юних мушкетерів, фей, принцес, зайчиків, бетменів, лицарів, сніжинок взяти участь у новорічній казці, визволити Снігуроньку від злих чарів та врятувати свято Нового року. А ще юні учасники свята брали активну участь у веселих конкурсах, декламували вірші, відгадували загадки та

співали новорічні пісні. І за це отримували подарунки та солодощі, які щедрою рукою роздавав Дід Мороз зі свого чарівного мішка.

Окрасою свята став виступ естрадно-гімнастичного колективу «Ефект», учасники якого у святкових яскравих костюмах продемонстрували дива гнучкості та екви-лібристики.

Новорічне свято не свято без хороводу, в якому разом з малечою, Дідом Морозом і Снігуронькою, брали участь і батьки, дідуся і бабусі.

Новорічний ранок організували для дітей профком співробітників з допомогою соціально-гуманітарного відділу та студради університету.

ALMA MATER

Засновник — колектив Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Газета виходить українською мовою раз на місяць окрім липня і серпня. Обсяг 2 друкаркуш.
Тираж 900 примірників.
Свідоцтво про державну реєстрацію ЧГ 442-91ПР

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Голова редакційної ради — Олександр Забарний

Редактор: Наталка Ландар

Члени ради: Григорій Самойленко, Віталіна Скороход, Анна Парубець, Ірина Кириченко, Роман Приходько, Ірина Панченко

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 16602, м.Ніжин Чернігівської обл., вул. Крапив'янського, 2, університет, новий корпус, кімната № 213, внутрішній телефон 10-39, email: almamater.ndu@gmail.com

Комп'ютерна верстка, набір та макетування: Наталка Ландар

Віддрукована у Видавництві НДУ імені М.Гоголя
Замовлення №34